

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **Ing. J. F.**
sídlem X

proti
žalovanému: **Magistrát města Brna**
sídlem Dominikánské náměstí 196/1, Brno

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného,

takto:

- I. Řízení se zastavuje.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 2 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal ochrany před nečinností žalovaného, který podle žalobních tvrzení nevede řízení o odporu, jenž žalobce podal dne 26.11.2019 proti příkazu žalovaného ze dne 6.11.2019, č.j. ODSČ-14626/19-14, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, a byla mu uložena pokuta ve výši 1 500 Kč. Pokud jde o podnět žalobce na ochranu před nečinností žalovaného ze dne 22.4.2020, tomu nadřízený správní orgán, Krajský úřad Jihomoravského kraje, usnesením č.j. JMK 71783/2020, sp. zn. S-JMK 58483/2020/OD/VW, nevyhověl. Argumentoval tak, že pokud žalobce podal dne 26.11.2019 hromadné podání, jehož součástí bylo mimo jiné podání odporu, tak taková hromadná podání představují zneužití práva, o čemž byl žalobce v minulosti opakovaně poučen. Podle Krajského úřadu Jihomoravského kraje tedy žalovaný nepochybil, pokud k takto koncipovanému podání nepřihlédl.
2. Žalovaný se k podané žalobě vyjádřil tak, že žalobce úmyslně a opakovaně podává vadná a hromadná podání, vystupuje vůči žalovanému šikanózním způsobem, přičemž byl opakovaně poučen o důsledcích svého chování. Proto žalovanému nezbylo než vůči žalobci postupovat v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu; žalovaný v této souvislosti odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31.8.2009, č.j. 8 As

49/2009-117, ze dne 24.3.2010, č.j. 8 As 22/2010-91 či ze dne 13.3.2014, č.j. 4 As 31/2014-12.

3. U jednání, po dokazování, které ve věci proběhlo, vzal žalobce podanou žalobu zpět, neboť zástupce žalovaného soudu předložil usnesení Magistrátu města Brna ze dne 10.2.2021, sp. zn. ODSČ-14626/19-ZAP/PŘ, č.j. ODSČ-14626/19, kterým bylo dle § 86 odst. 1 písm. h) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), zastaveno řízení o výše uvedeném přestupku, neboť odpovědnost žalobce za přestupek zanikla. Žalobce zároveň se zpětvzetím žaloby u jednání uvedl, že se tímto úkonem žalovaného cítí uspokojen.
4. Podle § 47 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), soud v takovém případě řízení usnesením zastaví. Proto bylo řízení zastaveno.
5. Pokud jde o náklady řízení, pak zdejší soud vychází z toho, že řízení bylo zastaveno pro pozdější chování žalovaného spočívající v zastavení řízení, v němž byl žalovaný podle zdejšího soudu skutečně nečinný. K tomuto závěru vedou zdejší soud následující úvahy, k nimž dospěl na základě provedeného dokazování.
6. S ohledem na specifický charakter příkazního řízení, jehož účel je zaměřen zejména na rychlost a hospodárnost řízení, má včasné podání odporu (ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu) ex lege (tj. aniž by bylo potřeba dalšího úkonu) za následek zrušení příkazu a pokračování v řízení (§ 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, dále jen „správní řád“). Dokazováním listinami předloženými k výzvě soudu žalovaným zdejší soud zjistil, že dne 27.11.2019 bylo prostřednictvím pošty žalovanému doručeno podání žalobce ze dne 26.11.2019, adresované v záhlaví žalovanému, v němž je na prvním řádku uvedeno „Podávám odpor proti příkazu č.j. ODSČ-14626/19-14“, a dále na celkem šesti stranách je uvedeno cca přes 100 různých vyjádření, žádostí, podnětů, „odvolání“, námitek podjatosti, sdělení údajů k totožnosti řidiče, „příkazů“ žalobce žalovanému apod., vždy cca na 2 řádcích. Na konci podání je uvedeno jméno a příjmení žalobce, jeho adresa a datum narození, bez podpisu žalobce.
7. Ze správního řádu plyne, že podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno, přičemž z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Fyzická osoba uvede v podání jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování. Podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a podpis osoby, která je činí (§ 37 odst. 1 a 2 správního řádu). Nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu (§ 37 odst. 3 správního řádu).
8. Byť zdejší soud lidsky rozumí specifickým okolnostem, na něž žalovaný apeluje v souvislosti s opakovaně podávanými hromadnými podáními žalobce šikanózního charakteru, kterými žalobce zjevně „testuje své možnosti“ komunikace v rámci různých řízení vůči správnímu orgánu, tak nyní posuzovaná věc co do obsahu úkonu žalobce i co do okolností jeho podání nedosahuje takové intenzity, aby bylo možno k podání odporu nepřihlídnout. Bez ohledu na skutečnost, že podání žalobce ze dne 26.11.2019, stejně jako další hromadná podání učiněná v minulosti, kterými zdejší soud dokazoval u jednání, obsahují desítky až stovky různých vyjádření, požadavků, námitek aj., a tudíž

na tato podání by ve zbytku již bylo možno nahlížet jako na obstrukční, tak podstatné je, že odpor proti příkazu č.j. ODSČ-14626/19-14 byl zcela jednoznačně a výslovně uplatněn hned na první straně a prvním řádku podání žalobce. Jediným nedostatkem podaného odporu proti příkazu je tudíž pouze to, že není žalobcem podepsán, přičemž se v tomto případě jedná o vadu odstranitelnou (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18.12.2018, č.j. 4 As 113/2018-39, č. 3836/2019 Sb. NSS).

9. Rozsudky Nejvyššího správního soudu, jichž se na podporu svého názoru ohledně zneužití práva žalobcem dovolává žalovaný (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31.8.2009, č.j. 8 As 49/2009-117, ze dne 24.3.2010, č.j. 8 As 22/2010-91 či ze dne 13.3.2014, č.j. 4 As 31/2014-12), nejsou podle zdejšího soudu zcela přiléhavé k nyní posuzované věci; jednalo se o případy související s dlouhodobým řetězením či stoupajícím počtem soudních sporů a v jejich souvislosti s opakovanými žádostmi o osvobození od soudních poplatků, kterým později z důvodu zneužití práva nebylo vyhověno, neboť soudy dospěly k závěru, že v těchto řízeních již nešlo o smysluplné hájení konkrétních práv žalobců s cílem dobrat se meritorního rozhodnutí ve sporné věci.
10. Nejvyšší správní soud sice v rozsudku ze dne 27.7.2016, č.j. 6 As 106/2016-31, vyslovil, že *„soudy ani správní orgány nerozhodují ve vakuu, účastníci a jejich právní zástupci na straně jedné a orgány veřejné moci na straně druhé nutně reflektují i určitou zkušenost, kterou spolu bezprostředně „úředně“ učinili. Není proto porušením procesní rovnosti, resp. rovnosti zbraní, pokud orgán veřejné moci např. při plnění své poučovací povinnosti vezme v úvahu, že se určité osobě – opakovaně a soustavně vystupující v pozici účastníka řízení nebo zmocněnce v typově obdobných řízeních – již příslušných procesních poučení mnohokrát dostalo, že je již proto není nutné opakovat, neboť pro danou osobu musí být postup orgánu veřejné moci předvídatelný. Úvahám ad hominem se nelze dost dobře vyhnout ani při hodnocení, zda procesní kroky účastníka řízení nebo jeho zástupce nevykazují znaky obstrukcí nebo dokonce zneužití práva, neboť takový závěr je možno učinit zpravidla až s jistou zkušeností s tím, jak taková osoba v jiných správních (a soudněsprávních) řízeních vystupovala. Nejde o nic nového či překvapivého, i soudy v případě frekventovaných notorických účastníků řízení berou v úvahu, že se jim v minulosti již opakovaně dostalo příslušných poučení o procesních právech a právní úpravě, což může vést k nejružnějším procesním důsledkům, ať už v upuštění od bezúčelného opakování obsahově totožných poučení nebo dokonce k závěru o systematickém zneužívání procesních práv (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 48/2016 - 20 ze dne 9. března 2016, usnesení č. j. 8 As 130/2012 - 10 ze dne 28. února 2013, z mnohých usnesení Ústavního soudu např. usnesení ze dne 22. prosince 2012, sp. zn. II. ÚS 4256/12, či ze dne 10. října 2012, sp. zn. III. ÚS 3747/14 a mnohá další)“, stejně tak rovněž judikoval, že „Nejvyššímu správnímu soudu jsou sice ... opakované obstrukční praktiky a uplatňování tzv. typizovaných námitek, z úřední činnosti rovněž známy (jak již uvedl výše), sama tato skutečnost však nemůže a priori vést k závěru o nedůvodnosti jimi uplatňovaných námitek. (...) Nejvyšší správní soud již ve své rozhodovací praxi kvalifikoval určité postupy zástupce žalobce (či s ním spolupracujících osob) jako zneužití práva, které není hodno právní ochrany (viz např. rozsudek rozšířeného senátu č. j. 4 As 113/2018 - 39, rozsudek ze dne 2. 8. 2018, č. j. 6 As 125/2018 - 32). Na druhou stranu však v řadě jiných věcí dal Nejvyšší správní soud žalobcům ... za pravdu a uznal jejich námítky jako důvodné bez ohledu na to, zda jejich postup ve správním řízení vykazoval znaky účelovosti (viz např. rozsudek ze dne 10. 4. 2019, č. j. 1 As 406/2018 - 34,*

ze dne 4. 4. 2019, č. j. 1 As 476/2018 – 32, a mnohé další). Soud tedy musí vždy na základě okolností daného případu náležitě vysvětlit, jak určitá praktika stěžovatele (jeho zástupce) naplňuje znaky zneužití práva“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.8.2019, č.j. 1 As 52/2019-43).

11. Nejvyšší správní soud rovněž v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 18.12.2018, č.j. 4 As 113/2018-39, uzavřel, že „zákaz zneužití práva je krajním prostředkem řešení právních sporů, je „poslední záchrannou brzdou“ (ultima ratio), musí být tedy uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s principem právní jistoty (viz shodně usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008-74, č. 2099/2010 Sb. NSS, bod 28)“.
12. Podle zdejšího soudu ve světle výše citované judikatury nebyly v posuzované věci (v případě podání odporu) naplněny podmínky pro závěr o zneužití práva. Jak uvedl Nejvyšší správní soud rovněž v rozsudku ze dne 2.7.2015, č.j. 9 As 37/2015-36, „přestože je možné v rámci přestupkového řízení chápat určité procesní strategie některých účastníků řízení jako účelové, nezabývá to správní orgány povinností postupovat v souladu se zákonem.“ Příkaz byl žalobci doručen uplynutím 10 denní úložní doby od 7.11.2019, tedy 18.11.2019. Odpor byl podán dne 26.11.2019. Žalobce tedy v nyní posuzované věci podal odpor účinně a včas a proto příkaz ze dne 6.11.2019, č.j. ODSČ-14626/19-14, nenabyl právní moci. Podáním odporu pak začala znovu běžet 60 denní lhůta (§ 94 zákona o přestupcích) pro vydání rozhodnutí. Jestliže od 27.11.2019 (až do rozhodnutí o zastavení řízení) žalovaný v řízení neučinil žádný úkon ve věci samé, pak tato lhůta uplynula – a to již před podáním žaloby (dne 29.9.2020). Žalovaný tudíž nepochybně byl v řízení vedeném pod sp. zn. ODSČ-14626/19-PŘ nečinný. Pokud jde o odkaz žalovaného na dobu, po kterou mu nebyl z důvodu přezkumného řízení dostupný správní spis, tak k tomu zdejší soud uvádí, že tomu tak bylo pouze od 12.8.2020 do 22.10.2020, tudíž tato okolnost nemůže mít na závěr o nečinnosti žalovaného od okamžiku podání odporu dne 27.11.2019 žádný vliv.
13. Proto zdejší soud v souladu s § 60 odst. 3 větou druhou s.ř.s. přiznal žalobci náhradu nákladů řízení proti žalovanému, který právo na náhradu nákladů řízení nemá, a sice za zaplacený soudní poplatek za žalobu 2 000 Kč. K zaplacení byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž

směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 11. února 2021

Petr Šebek v.r.
předseda senátu